

De letters op het yoghurtpotje

Slechtzienden maken in hun eigen huis kennis met aangepaste hulpmiddelen

- ▶ Ouderen krijgen vaak niet de juiste zorg, omdat ze nooit een low-visioncentrum bezoeken
- ▶ Blindenzorg Licht en Liefde geeft daarom thuis uitleg over de beschikbare hulpmiddelen

Jozefien VAN HUFFEL

Geen krant meer lezen, niet meer zien of een bord goed afgewassen is. Als je gezicht erop achteruitgaat, heeft dat zware gevolgen. Toch stappen te weinig senioren naar de low-visioncentra, die slechtzienden informeren. Met een bestelwagen vol loepen en lampen trekken de drie orthoptisten, speciaal geschoolde paramedici, van Blindenzorg Licht en Liefde daarom door Vlaanderen naar de minder mobiele slechtzienden, zodat elk paar ogen toch de juiste zorg krijgt.

„Als bij de oogarts blijkt dat iemand niet meer voldoende geholpen is met een bril, dan komen wij langs”, legt orthoptiste Tine Vandamme uit. „Thuis zijn mensen op hun gemak. Bovendien zien we meteen of het kan helpen om de verlichting te veranderen. In de centra demonstreer je alles in ideale omstandigheden, maar bij de mensen thuis hou je reke-

Een eenvoudige loep of een toestel gekoppeld aan de televisie, Blindenzorg helpt je het juiste hulpmiddel te vinden. © KNA-Bild

ning met de keukentafel die niet de perfecte hoogte heeft.”

Welk hulpmiddel het beste bij je past, is niet enkel afhankelijk van je ogen. „Sommigen lezen veel, anderen maar af en toe”, zegt Vandamme. „Wie jaarlijks overwintert in Spanje, wil een hulpmiddel dat je kunt meenemen, terwijl iemand die gehecht is aan zijn leesplek, het geen probleem vindt dat een loep vastzit aan de tafel.”

In de bestelwagen van de orthoptisten: loepen en brillen, maar vooral ook grotere zelfstandigheid

Een handloep, rond of vierkant, met of zonder licht. Een standloep waar je lectuur onder schuift. Gele brillen die contrasten verhogen. Oranje brillen die het beeld rustiger maken door een deel van het licht weg te filteren. De orthoptisten van Blindenzorg verkopen niets. Ze tonen hulpmiddelen van verschillende merken en geven objectief advies, aangepast aan leefomgeving en gewoonten.

„Dit toestel sluit je aan op de televisie en plaats je op een tafel. Het tijdschrift of boek dat je er onder legt, verschijnt op het scherm”, illustreert Vandamme. „Als een slechtziende man veel leest en

zijn echtgenote kijkt veel televisie, dan kies je echter beter voor een losstaande beeldschermloep met eigen scherm.”

Niet alleen thuis leidt slechtziendheid tot problemen, ook winkelen kan moeilijk worden. „Je maakt bijvoorbeeld een boodschappenlijstje, maar kunt het in de winkel niet meer lezen”, zegt Vandamme. Ze haalt een toestel boven met de vorm van een kleine fotocamera. Op het scherm van de compacte beeldschermloep wordt tekst vergroot in kleur of zwart-wit, en eventueel met versterkt contrast. „Hiermee kunnen slechtzienden toch de vervaldatum van de yoghurt lezen en de producten voor diabetici vinden. Die letters zijn meestal erg klein.”

De orthoptisten leren mensen ook omgaan met het aangekochte hulpmiddel. Vandamme: „Ouderen hebben soms problemen met de knoppen van een beeldschermloep.” Daarnaast spelen ook de sociale dienst van Blindenzorg en de ergotherapeut, die slechtzienden bijvoorbeeld leert omgaan met een blindenstok, een rol. „Kleine ingrepen passen in elkaar als een puzzel, en zo kunnen mensen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen.”

Meer info vindt u op www.blindenzorglichtenliefde.be of via 050 40 60 53. Giften voor Blindenzorg Licht en Liefde zijn welkom op rekeningnummer 737-0370370-67.

Twintig jaar abortuswet

Ondanks soepele wetgeving is België nog altijd een van de landen met het kleinste aantal abortussen. Stijging bij allochtone vrouwen en minderjarigen problematisch

April 1990. Koning Boudewijn laat zich tijdelijk ongeschikt verklaren om te regeren. Premier Wilfried Martens bekrachtigt namens de ministerraad in zijn plaats de abortuswet. © Belga

Precies twintig jaar geleden, op 3 april 1990, keurden Kamer en Senaat de wet betreffende de zwangerschapsonderbreking goed. Koning Boudewijn had wegens gewetensbezwaren geweigerd die te ondertekenen. Door deze wet werd abortus, onder bepaalde voorwaarden, niet langer strafbaar.

Cijfers tonen aan dat het aantal abortussen sindsdien gestaag is gestegen, maar zeker niet spec-

taculair: van 13.474 in 1993 tot 18.705 in 2007. De Nationale Evaluatiecommissie, die toeziet op de toepassing van abortus, wijt die stijging vooral aan de betere registratie in de abortuscentra.

Opmerkelijk is dat vandaag bijna de helft van de abortussen in ons land gebeurt bij vrouwen van buitenlandse afkomst. Sara Plessers van het Centrum voor Relatievorming en Zwangerschapsproblemen (CRZ) in Antwerpen:

„We merken dat veel vrouwen weigerachtig staan tegenover voorbehoedmiddelen. Ze vrezen dat de pil hen onvruchtbaar zal maken. Abortus houdt in hun ogen minder risico's in.”

Jonge allochtone meisjes hebben volgens Plessers al helemaal geen toegang tot voorbehoedmiddelen. Blijken ze ongehuwd zwanger, dan staan ze onder grote druk om abortus te laten plegen. Sara Plessers: „Vluchtelingen hebben dan weer vaak geen geld voor voorbehoedmiddelen, noch voor de opvoeding van een kind.”

Emoties taboe

De Belgische abortuswetgeving is een van de meest soepele ter wereld. Toch heeft ons land, samen met Nederland en Duitsland, de laagste abortuscijfers. Onder andere het verhaal van de allochtone vrouwen bewijst echter dat het voorkomen van ongewenste zwangerschappen hoogstnoodzakelijk blijft.

„Preventie moet steeds het uitgangspunt zijn”, meent Sara Plessers. „In ons centrum hebben wij vooral te maken met tieners. Het valt op hoe zij enerzijds goed zijn ingelicht, maar anderzijds de fabeltjes geloven die leeftijdsgenoten hen influisteren.”

Onlangs bleek uit een studie over de periode 2003-2007 dat het aantal tienerabortussen onmiskenbaar stijgt. Chantal Kortmann van de Nationale Evaluatiecommissie: „Het aantal bevallingen bleef stabiel, maar het aantal abortussen nam evenredig toe met het aantal tienerzwangerschappen. Vanaf 2006 zien we bijna voor elke geboorte bij een tienermoeder een abortus.”

Het CRZ heeft voorlopig geen duidelijk beeld van eventuele veranderingen in hoe de Belg over abortus denkt.

„Sensoa plant echter binnenkort een grootscheeps onderzoek naar de seksuele gezondheid in Vlaanderen”, vertelt Sara Plessers. „Hier en daar horen we dat abortus wordt beschouwd als een soort voorbehoedmiddel. We hopen te weten te komen of sommige mensen dat echt zo ervaren, en hoe groot die groep dan wel is.”

Het CRZ, dat vrouwen helpt die een abortus moeilijk kunnen verwerken, merkt dat vooral de emotionele impact een taboe blijft. „Het is je eigen keuze, dus waarom zou je spijt of verdriet moeten hebben? Zo denken de mensen”, besluit Sara Plessers. „Vrouwen moeten ook hierover beter worden voorgelicht.” (JVH)

Oriënteringsproef gevraagd

De rectoren van de Vlaamse universiteiten zijn voorstander van een vrijblijvende oriënteringsproef. De jongste vijf jaar is de studentenbevolking aan de universiteiten immers met bijna een kwart gestegen: van 59.000 naar bijna 73.000. Daardoor krijgen de universiteiten problemen met de infrastructuur, en wordt nauwelijks nog in kleine groepen lesgegeven. Een oriëntatieproef zou jongeren vooraf een idee geven of ze geschikt zijn voor de studie van hun keuze. Vlaams minister van Onderwijs Pascal Smet vreest dat een dergelijke proef de democratisering van het onderwijs in gevaar zal brengen.

Rommelmarkten zijn populair

Blijkens een studie van het Onderzoeks- en Informatiecentrum van de Verbruikersorganisaties (orvo) steeg de belangstelling voor rommelmarkten de voorbije jaren verbluffend. Het aantal bezoekers steeg sinds 2008 met veertig procent. Vooral Walen en Brusselaars gingen het afgelopen jaar vaker rondsnuffelen op markten. Consumenten trekken gemiddeld acht keer per jaar naar een rommelmarkt, en geven gemiddeld 63 euro per keer uit. Een kleine minderheid begeeft zich naar de rommelmarkt om er zelf iets te verkopen. (JVH)